

Til stk. 3.

Efterskoler, der har koncentreret sig om undervisning af elever, der ved kursets begyndelse er fyldt 16 år, men ikke 18 år, har hidtil kunnet opnå godkendelse til at anvende navnet ungdomshøjskole (jfr. den af folketingsudvalget vedrørende forslag til lov om efterskoler den 3. maj 1967 afgivne betænkning, folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg B, sp. 1173).

Forud herfor lå et forsøg på Ungdomshøjskolen ved Ribe, der afholdt kurser for 16-19 årige, således at elevstøtten var afhængig af, hvorvidt eleven var i efterskole- eller i højskolealder.

Under den gældende lov om efterskoler er i alt 4 skoler: Ungdomshøjskolen ved Ribe, Horne ungdomshøjskole, Ågård ungdomshøjskole og Oxbøl ungdomshøjskole, godkendt som ungdomshøjskoler. Disse skoler har kun optaget elever, der var fyldt 16 år, men ikke 18 år, og har i det hele fulgt reglerne om efterskoler.

Da disse skoler i deres undervisnings tilrettelæggelse nærmer sig højskolen, og eleverne typisk har afsluttet 10. klasse eller 3. real, samtidig med at mange unge på 18 år har ønsket optagelse, finder man det velbegrunder, at ungdomshøjskolerne fremtidig tilrettelægger deres undervisning for elever mellem 17 og 19 år, dog således at de, der ikke er fyldt 17 år, men har deltaget i 10 års undervisning, tillige kan optages. Disse skoler foreslås i øvrigt administreret efter reglerne om folkehøjskoler, dog bortset fra læretimetallet.

Dette indebærer, at også de elever, der efter deres alder ville kunne opnå efterskoleelevstøtte, ved deltagelse i ungdomshøjskolens undervisning må følge elevstøttereglerne for folkehøjskolerne.

Da prøveforberedende undervisning for elever i ungdomshøjskolealderen vil kunne opnås på en almindelig efterskole, og da ungdomshøjskolerne i øvrigt ønsker at knytte sig nært til undervisningsformen på folkehøjskolerne, finder man det heller ikke rimeligt at åbne mulighed for prøver på ungdomshøjskolerne.

Til § 2.

Til stk. 1.

I § 1 i den gældende lov om folkehøjskoler og landbrugsskoler omtales 1) landbrugsskoler, 2) husmandsskoler og 3) havebrugsskoler.

Husmandsskolerne er ikke omtalt i lovforslaget, da de tidligere eksisterende husmandsskoler inden for de senere år alle har opgivet denne betegnelse og har søgt godkendelse som folkehøjskoler eller benytter betegnelsen „landboskole“. Den for hus-

mandsskolerne karakteristiske blanding af almen og landbrugsfaglig uddannelse vil fortsat kunne godkendes inden for landbrugsskolerne, jfr. neden for under pkt. G.

For *landbrugsskolerne* vedkommende har Foreningen af danske landbrugslærere den 21. januar 1963 i en henvendelse til undervisningsministeriet peget på den dalende elevtilgang til landbrugsskolerne og anmodet om, at der måtte blive nedsat en kommission til at overveje landbrugsskolerne stilling.

Nedgangen i elevtallet må ses som et led i landbrugets strukturændringer og er fortsat indtil i dag. Antallet af elever på almindeligt landbrugskursus var i 1960-61 2.426, men i 1968-69 kun 1.211. For landbrugsskolerne virksomhed som helhed, d. v. s. alle kursustyper, er antallet af elever faldet mere moderat fra 3.403 i 1960-61 til 2.089 i 1968-69, idet der har været en stabil tilgang til andre kursustyper end de almindelige landbrugskurser og er fremkommet nye kursustyper. Endvidere er antallet af årselever for alle kursustyper under ét kun faldet svagt i den omhandlede periode, da kursuserioderne gennemgående er blevet længere.

På baggrund af foreningens henvendelse nedsatte undervisningsministeren den 29. oktober 1963 „Udvalget angående landbrugsuddannelsen og landbrugsskolerne forhold“, som i marts 1968 afgav betænkning nr. 480 om landbrugsuddannelsen.

Under dette udvalgs arbejde har *De samvirkende danske Landboforeninger* og *De samvirkende danske Husmandsforeninger* i marts 1965 fremsat en uddannelsesplan for selvstændige landmænd, jfr. betænkningen side 11-12. Planen kræver en praktisk uddannelse på mindst 3 år, hvorunder der forudsættes gennemgang af den erhvervsprægede ungdomsskoles landbrugslinje — nu ungdomsskolens erhvervmæssige grunduddannelse — og deltagelse i andet landøkonomisk ungdomsarbejde. Derefter kræves deltagelse i mindst et 6 måneders kursus på en landbrugs- eller husmandsskole. På denne baggrund udstedes et uddannelsesbevis, der er godkendt af landboorganisationerne.

Med hjemmel i loven af 1967 om udlån til yngre landmænd (jfr. nu lovbekendtgørelse nr. 389 af 14. juli 1969), er det herefter bestemt, at denne uddannelse kan indgå som et kvalifikationskrav ved landbrugsministerens ydelse af statslån til yngre landmænd, der første gang erhverver en landbrugsøjemænd.

Udvalget angående landbrugsuddannelsen og landbrugsskolerne forhold tilslutter sig i det væsentlige landboorganisationernes uddannelsesplan, men fin-